

KNMP Jaarplan

Samen vooruit

2025

Den Haag, oktober 2024

KNMP
Alexanderstraat 11
2514 JL Den Haag
www.knmp.nl

Vooraf

Samen vooruit

De titel van dit jaarplan is niet toevallig tot stand gekomen, maar een logisch vervolg op eerdere titels. Samen vooruit borduurt verder op respectievelijk 'de basis op orde', 'apothekers werken samen' en 'apothekers in beweging'.

We hebben gekozen voor 'samen vooruit' omdat het ook zo voelt. In het afgelopen jaar is de KNMP met de zusterverenigingen NVZA, de NIA, de secties AGM, LOA en WSO, de VJA, Jong NVZA en Jong NIA intensief gaan werken aan het visietraject 'De Apotheker in 2040'. Een inspanning die een vervolg krijgt in 2025, want er is nog veel te doen. Tien thema's worden in werkgroepen nader uitgewerkt en dus gaan we samen vooruit richting 2040. Het is van enorm belang dat we blijven nadenken over onze toekomst.

Binnen ons metier zijn er naast de inspanningen door de beroeps- en branchevereniging KNMP initiatieven vanuit collega's om op te komen voor de belangen van met name de openbare farmacie. Daar is helemaal niks mis mee, al moet je ervoor waken dat er geen dubbel werk wordt gedaan en dat de buitenwereld het allemaal nog een beetje begrijpt. Het is daarom zaak onze niet geringe denkracht binnen de beroepsgroep zo goed mogelijk in te zetten. Ook hier geldt het motto: samen vooruit!

Met genoeg las ik dat in de afgelopen tijd publicaties vanuit de Federatie Medisch Specialisten en de Landelijke Huisartsen Vereniging om aandacht te vragen voor de geneesmiddelentekorten. Ik herinner me dat ik ooit tijdens een zorginnovatiereis aan bestuurders uit de zorg, van beleid en overheid de vraag stelde of ze de beperkte beschikbaarheid van geneesmiddelen als een exclusief probleem voor apothekers beschouwden en toen bleef het angstvallig stil. Het is mooi om te ervaren dat de voorschrijvers - maar ook de diverse patiëntenverenigingen - bij de overheid aandringen op passende maatregelen. Ook hier zetten we, samen met belangrijke stakeholders, stappen vooruit.

Aris Prins, voorzitter
Koninklijke Nederlandse Maatschappij
ter bevordering der Pharmacie

Inleiding

De indeling van het Jaarplan is nooit een naadloze kopie van de editie van een jaar eerder. De KNMP baseert zich wel andermaal op het Strategisch Beleidskader 2023-2025 en kijkt op jaarbasis waar nodig naar accentverschuivingen. Ook het Jaarplan 2025 start met het hoofdstuk De Vereniging. Met oog voor de governance, de positionering en de toekomst.

Als beroeps- en branchevereniging heeft de KNMP in dit jaarplan aandacht voor belangrijke ontwikkelingen voor het beroep en de branche. In de betreffende hoofdstukken staan lang niet alle activiteiten benoemd, maar zijn belangrijke ontwikkelingen rondom het zorgverlenerschap, de Professionele Standaard en duurzaamheid op een rij gezet. Inclusief de resultaten die hieraan zijn gekoppeld.

De bekostiging, informatiebeleid en de beschikbaarheid van geneesmiddelen zijn leidende items binnen de branche. Ook hier zijn de beoogde resultaten voor 2025 benoemd.

Nieuw is het hoofdstuk Ledenservice, met aandacht voor de Kennisbank, de medicatiebewaking, apotheek.nl, de G-Standaard en SFK. Uitgebreidere aandacht is er voor de ICT Roadmap, met het oog op de majeure meerjarenoperatie en -investering. Een traject dat doorloopt tot 2026, maar in volgend jaar al veel resultaten gaat opleveren.

Het Jaarplan is de basis, in de wetenschap dat zich altijd onvoorziene omstandigheden voordoen. De verwickelingen rondom de Cao Apotheken en eerdere coronajaren leren dat zich altijd onverwachte ontwikkelingen kunnen voordoen. De flexibiliteit en denkkraft binnen de vereniging en het bureau zorgen dat we ook hier samen vooruit gaan.

* Overal waar hij staat in deze tekst, wordt hij/zij/hen bedoeld.

Inhoudsopgave

De vereniging	7
KNMP; de vereniging van alle apothekers	7
Waardegedreven governance	8
Ontmoeten van leden en verbinden	9
Versterking positie van de apotheker	10
Toekomst	11
Het beroep	13
Zorgverlenerschap	13
Professionele Standaard farmaceutische zorg	13
Duurzaamheid	14
Onderzoek	15
Zorginnovatie	15
Opleiding, deskundigheid en professionaliteit	16
Registers en kwaliteitstoezicht op beroepsopleidingen	17
De branche	19
Bekostiging	19
(Regionale) contractering	20
Informatiebeleid	20
Beschikbaarheid geneesmiddelen	21
Arbeidsmarktbeleid	21
Ledenservice	25
Kennisbank	25
Medicatiebewaking	26
Apotheek.nl	26
Productzorg en bereiden	27
KNMP Helpdesks	28
G-Standaard van Z-Index	28
Farmaceutische kengetallen	29
ICT Roadmap	30
KNMP-bureau	32
Organogram KNMP-bureau	35

De bijzondere en unieke positie als dé medicatiespecialist is er een om te behouden, verder uit te bouwen en zichtbaarder te maken.

De vereniging

KNMP; de vereniging van alle apothekers

Apothekers vervullen als medicatiespecialist waar dan ook een belangrijke maatschappelijke rol binnen onze samenleving: als openbaar apotheker dicht bij de mensen in de wijk, als apotheker in het ziekenhuis of als apotheker in de industrie, bij de overheid, bij beleid of in het onderwijs.

De bijzondere en unieke positie als dé medicatiespecialist is er een om te behouden, verder uit te bouwen en zichtbaarder te maken. Dan helpt het dat de apothekers binnen de beroepsgroep elkaar weten te vinden, elkaar versterken, samenwerken en elkaar blijven ontmoeten. En dat doen apothekers samen. Ieder vanuit de eigen expertise, passend bij een fase van de gang van het geneesmiddel:

Ontwikkeling van het geneesmiddel	Toelating, toezicht en kennis	Farmacie in de 1e lijn	Farmacie in de 2e lijn
Industrieapotheker	Apotheker Geneesmiddel & Maatschappij	Openbaar apotheker	Ziekenhuisapotheker

Apothekers Geneesmiddel & Maatschappij zijn werkzaam in uiteenlopende sectoren gerelateerd aan geneesmiddelen, binnen en buiten de gezondheidszorg. Zij hebben een actieve rol in de verschillende fasen van de levenscyclus van geneesmiddelen. Hun specifieke expertise als apotheker is essentieel voor de kwaliteit, veiligheid en werkzaamheid van deze producten in de praktijk.

Industrieapothekers bekleden in de geneesmiddelenindustrie verschillende functies. Van onderzoek en analyse, via ontwikkeling en toetsing van nieuwe producten, tot bereiding op industriële schaal, kwaliteitsbewaking, registratie van nieuwe producten en marketing.

Openbaar apothekers zorgen als medicatiespecialist voor de juiste geneesmiddelen met de juiste dosering en het juiste gebruik door de patiënt. Ze adviseren, verbeteren en bewaken de medicatieveiligheid en –effectiviteit en maken zo goed gebruik van geneesmiddelen mogelijk. Met deze goede farmaceutische zorg dragen zij bij aan preventie en aan de behandeling en genezing van patiënten. Openbaar apothekers doen dit in goede samenwerking en overleg met andere zorgverleners in de eerste en tweede lijn.

De **ziekenhuisapotheker** is verantwoordelijk voor veilige, effectieve, doelmatige, verantwoorde en klantgerichte farmaceutische zorg, waar de patiënt zich ook bevindt – in het ziekenhuis, de kliniek, de polikliniek of in de regionale zorgketen. Samenwerkend aan continuïteit van zorg voor de patiënt.

Waardegedreven governance

De KNMP borgt dat apothekers en apotheken hun professionele verantwoordelijkheid voor goede zorg kunnen nemen en dragen. Het behartigen van de belangen van de leden vraagt om een wendbare vereniging en een slagvaardig bestuur. Samen met de drie secties LOA, WSO, en AGM vormt het KNMP-bestuur een team dat berekend is op zijn taak. Voor de lange termijn is continuïteit en vernieuwing van dit team geborgd. In 2025 nemen de vicevoorzitter en voorzitter, na het voltooien van twee termijn, afscheid als bestuurders van de KNMP. Tijdig zal de werving worden opgestart om te zorgen dat de leden in juni en december vaardige opvolgers kunnen kiezen.

De wettelijke kaders en spelregels op het gebied van governance zijn vastgelegd in de Statuten en reglementen van de vereniging. Periodiek evalueert de KNMP of maatschappelijke ontwikkelingen of wensen binnen de vereniging vragen om actualisatie. Indien de evaluatie in 2024 aantoont dat het wenselijk is, wordt in 2025 een voorstel voor de herziening van Statuten en reglementen voorgelegd aan de Algemene Vergadering.

Portefeuille	Bestuurder
Algemeen beleid	Aris Prins
Communicatie	Aris Prins
Governance	Nicole Hunfeld
Duurzaamheid	Nicole Hunfeld
Verenigingsbeleid	Thomas Kanis
Dienstverlening	Thomas Kanis
Farmaceutische Patiëntenzorg	Jos Lüers
Beroep openbare farmacie	Jos Lüers
Wetenschap openbare farmacie	Jos Lüers
Wetenschap/Zorginnovatie	Naomi Jessurun
Productzorg	Naomi Jessurun
Branche openbare farmacie	Reinier Bax
Arbeidsmarkt openbare farmacie	Reinier Bax
Informatiseringsbeleid	Jacco Pesser

Resultaten

- Evaluatie statuten en reglementen is afgerond.

Ontmoeten van leden en verbinden

Elkaar ontmoeten en je kunnen herkennen in een ander met dezelfde achtergrond is een belangrijke meerwaarde van een vereniging. Ontmoeten leidt tot het uitwisselen van informatie en kennis van elkaars situatie, en draagt zo bij aan de versterking van de positie van alle apothekers.

De KNMP biedt leden ruimschoots gelegenheid elkaar te ontmoeten, zowel fysiek als digitaal, in de vorm van het voor- en najaarscongres, de districtsledenbijeenkomsten (DLB), KNMP-Actueel en de diverse webinars.

Districten

De districtscoördinatoren zijn de verbindende schakel tussen de KNMP als vereniging, haar leden, het bureau en de samenwerkingsverbanden op lokaal, regionaal en districtsniveau. Zij zorgen ervoor dat leden zich gekend en gehoord voelen, nemen leden mee in de beleidsontwikkeling van de KNMP, brengen vragen en signalen van de leden binnen het bureau en geven antwoorden vanuit het bureau terug aan de leden. Het team signaleert in een vroeg stadium wat er speelt en leeft onder de leden. De districtscoördinatoren werken ook samen met de regionale apothekersgroepen en verbinden deze aan elkaar. Zij ondersteunen de positionering van de apotheker bij regionale stakeholders (o.a. huisartsenzorggroepen, ROAZ, ROC's).

Resultaten

- Regionale initiatieven in relatie tot IZA en alternatieve bekostiging zijn gevolgd en in kaart gebracht.

Versterking positie van de apotheker

De versterking van de positie van de apotheker kan op verschillende manieren worden gestimuleerd: allereerst door de beroepsgroep zelf in het dagelijks werk. Het leveren van goede farmaceutische zorg in combinatie met een voor publiek en stakeholders heldere presentatie van de eigen expertise en inspanningen kan vanuit de openbare apotheken en de apotheken in het ziekenhuis op meer dan tweeduizend plekken in Nederland gerealiseerd worden.

Een sterke presentatie in de media – mainstream en social – en politiek helpt bij de positionering van de apotheker in de maatschappij. In dat kader zet de KNMP de imagocampagne voort. Dat gebeurt in samenwerking met een extern bureau. De imagocampagne richt zich op het Nederlands publiek. Online en via radio wordt het imago van apothekers verder versterkt. Ook zet de communicatie in op meer free publicity. Proactief zoekt de KNMP de media op met berichtgeving die beroep en branche raken.

De KNMP ondersteunt de leden verder door een aanbod van diverse communicatietrainingen. De KNMP genereert jaarrond ook proactief media-aandacht op onderwerpen die van belang zijn voor de positionering van het beroep en ter ondersteuning van de belangen in de branche.

Leden kunnen content delen en op maat maken door gebruik te maken van de KNMP Toolkit en de Mediatheek. De Mediatheek bevat content die bij gelegenheid aangevuld wordt op basis van behoeften en actualiteit. Veel content wordt gerealiseerd vanuit de KNMP Studio, zoals video's, fotoshoots en webinars. Verder is er gelegenheid om media te ontvangen.

Voorts is de KNMP lid van de PGEU (Pharmaceutical Group of the European Union) en de FIP (International Pharmaceutical Federation) voor de versterking van de rol van de apothekers. Via de FIP positioneert de KNMP de werkzaamheden van apothekers internationaal en wisselen we 'best practices' uit. Via de PGEU reageert de KNMP, in samenwerking met andere nationale apothekersorganisaties, op vraagstukken en wet- en regelgeving van de Europese Commissie.

Zo is er wet- en regelgeving in ontwikkeling over het (her-)gebruik van gezondheidsdata. Daar waar die regelgeving het (individuele) apotheekbedrijf raakt, zorgt de beleidsafdeling van de KNMP voor de belangenbehartiging. De SFK onderzoekt de mogelijke rol van de SFK in het kader van de te ontwikkelen European Health Data Space (EHDS), die als doel heeft secundair gebruik van gezondheidsdata mogelijk te maken.

Resultaten

- Via de imagocampagne is de positie van apothekers in de (social) media verder versterkt.
- Via masterclasses en inzet van Public Affairs zijn de belangen in politiek Den Haag behartigd.
- Communicatie is 24/7 beschikbaar voor contacten met de media.
- Communicatie verzorgt/faciliteert mediatrainingen aan apothekers.
- Via de KNMP Mediatheek en Toolkit is content beschikbaar voor apothekers om zich te profileren en positioneren.

- Ontsluiting van de KNMP Studio voor derden.
- Werkzaamheden van apothekers/uitwisseling van 'best practices' zijn gepositioneerd op een internationaal podium.
- Een analyse en plan van SFK over mogelijke rol bij de verplichting om gezondheidsdata secundair beschikbaar te stellen, zijn opgeleverd.

Toekomst

Het traject 'De apotheker in 2040' wordt in 2025 voortgezet. Apothekers aangesloten bij de KNMP, de NVZA en de NIA - alsmede de betrokken verenigingen van jonge apothekers - zijn gezamenlijk op pad gegaan om een visie te ontwikkelen op het beroep van de apotheker in 2040.

Het resultaat van diverse bijeenkomsten in 2024 is de collectieve ambitie die is geformuleerd, namelijk "De apotheker in 2040 is de onbetwist verantwoordelijke expert in geneesmiddelen", en een strategische agenda die is ontwikkeld. Voor de operationalisatie van de strategische agenda wordt een plan ontwikkeld. In 2025 zal met de uitvoering een start worden gemaakt.

Verder zullen de Toekomstvisie Openbare Farmacie 2025 en Toekomstvisie Apotheker Geneesmiddel & Maatschappij 2025 geüpdatet worden. Daarbij wordt gekeken naar de realisatie van de doelstellingen en ook naar verschillende ontwikkelingen die meegenomen moeten worden in de visies.

Resultaten

- Plan voor uitwerking 'De Apotheker in 2040' is vastgesteld en uitvoering is gestart.
- Toekomstvisie openbare farmacie 2030 is vastgesteld.
- Toekomstvisie apotheker geneesmiddel & maatschappij 2030 is vastgesteld.

A woman with dark hair, wearing a white sweater and a grey baby carrier, is standing at a pharmacy counter. She is looking down at a baby who is wearing a yellow sweater. The baby is looking towards the camera. The background is a blurred pharmacy shelf filled with various bottles and containers. A hand is visible on the left side of the frame, holding a small blue bottle. The overall scene is brightly lit and has a clean, professional appearance.

Optimaliseren
van farmaceutische
patiëntenzorg en zo een
positieve impact maken
op de gezondheid van
patiënten.

Het beroep

Zorgverlenerschap

Dit jaar richt de KNMP zich op het versterken van de professie van de apotheker, het verder optimaliseren van farmaceutische patiëntenzorg en zo een positieve impact maken op de gezondheid van patiënten. De volgende onderdelen dragen hieraan bij: de herziening van de beroepscode, samenwerken rondom voorschrijven en consultvoering, medicatiebewaking, medicatiebewaking met farmacogenetica en de ontwikkeling van een basisdocument voor het verlenen van palliatieve zorg.

De beroepscode van de apotheker wordt herzien. De beroepscode is een document over het omgaan met medisch-ethische vraagstukken dat de leden van de KNMP met elkaar verbindt en richting geeft aan de professie van de apotheker.

Met de organisaties van huisartsen zet de KNMP zich in 2025 in voor de samenwerking rondom herhaalmedicatie, consultvoering en voorschrijven (het zelfstandig starten, stoppen en wijzigen door de apotheker op basis van samenwerkingsafspraken). Daarbij wordt gewerkt aan de nodige inhoudelijke kaders, waaronder een multidisciplinair herhaalprotocol en een kader voor voorschrijven met betrekking tot substitutie bij landelijk verminderde beschikbaarheid van geneesmiddelen. Ook wordt gewerkt aan de nodige randvoorwaarden, waaronder de bevoegdheid voor het voorschrijven.

Voor medicatiebewaking wordt een meerjarenbeleidsplan opgesteld over onder andere de doorontwikkeling van Medisch Farmaceutisch Beslisregels (MFB's), het registreren van de geleverde zorg en het secundair gebruik van de data gerelateerd aan MFB's voor bijvoorbeeld benchmarken.

Resultaten

- De beroepscode van de apotheker is herzien.
- Een multidisciplinair protocol voor het voorschrijven m.b.t. substitutie bij tekorten is gereed.
- Een multidisciplinair voorbeeldprotocol voor het herhalen van medicatie is ontwikkeld.
- Een meerjarenbeleidsplan medicatiebewaking is vastgesteld.
- De strategie voor de implementatie van het patiëntendossier is bepaald.
- Farmacogenetica: het beleid is in lijn gebracht met stand van wetenschap en praktijk.
- Palliatieve zorg: basisdocument is gerealiseerd.

Professionele Standaard farmaceutische zorg

Binnen de Professionele Standaard farmaceutische zorg ligt de focus in 2025 op het verder ontwikkelen, onderhouden en implementeren van een aantal generieke KNMP-richtlijnen, waaronder de KNMP-richtlijn Consultvoering. De KNMP stimuleert en faciliteert apothekers in het voeren van consulten met de patiënt om zorg op maat te leveren. De KNMP versterkt de strategie voor de implementatie van consulten in de apotheekpraktijk en bepaalt koers voor consulten.

Daarnaast zijn productzorg en bereiden essentieel voor het leveren van zorg op maat aan de patiënt. De apotheker wordt gefaciliteerd rondom zaken als recalls van geneesmiddelen, bereiden in geval er geen geneesmiddel op de markt is en de verkrijgbaarheid van grondstoffen. Ook worden oplossingsrichtingen voor geneesmiddelentekorten aangedragen en wordt er ingespeeld op actualiteiten.

Verder wordt een nieuw HKZ-certificatieschema ontwikkeld, dat aansluit bij de Professionele Standaard, de indicatorenuitvraag en andere aanverwante trajecten. De landelijke uitvraag van kwaliteitsindicatoren wordt doorontwikkeld. De KNMP werkt samen met de Patiëntenfederatie Nederland en Zorgverzekeraars Nederland voor het doorontwikkelen van de PREM (Patient Reported Experience Measures)-vragenlijst en het publiceren van de patiëntenervaringen.

Resultaten

- Er is koers bepaald voor de strategische implementatie van consulten.
- KNMP-richtlijn Consultvoering wordt herzien.
- De koers is vastgesteld voor de strategische ontwikkeling voor bereidingen.
- KNMP-richtlijn Bereiden wordt herzien.
- Overzicht samenhang medicatie-analyses en farmaceutische consulten is beschikbaar.
- Jaarlijkse ontwikkeling en uitvraag van kwaliteitsindicatoren is verzorgd.
- KNMP heeft bijgedragen aan de doorontwikkeling en uitvraag van de PREM-vragenlijst.
- HKZ-certificatieschema dat aansluit op de Professionele Standaard is afgerond.

Duurzaamheid

De betrokkenheid bij het dossier Duurzaamheid loopt over een aantal lijnen, namelijk de Ketenaanpak medicijnresten uit het water, de Green Deal Duurzame Zorg 3.0 en de Coalitie Duurzame farmacie. Binnen de KNMP is een klankbordgroep Duurzame farmacie actief.

In het uitvoeringsprogramma 2024-2027 van de Ketenaanpak medicijnresten uit water (verantwoordelijk ministerie Infrastructuur en Waterstaat) zijn over de hele keten een vijftal thema's uitgewerkt: ontwikkeling en toelating, voorschrijven en gebruik, afval en zuivering, diergeneesmiddelen en 'ketenbreed'. De KNMP en NVZ zijn de trekkers van 'voorschrijven en gebruik'. De KNMP draagt actief bij aan de Green Deal Duurzame Zorg 3.0 (looptijd 2022-2026, verantwoordelijk ministerie VWS). Naast vertegenwoordiging in een werkgroep en regiegroep is de KNMP ook verantwoordelijk voor de coördinatie van het thema 'Verminderen milieubelasting door medicatie(gebruik)'. Verder is de KNMP onderdeel van de Coalitie Duurzame Farmacie. Dit is een samenwerkingsverband tussen de Bogin, KNMP, Neprofarm en de VIG, waarbij de aandacht ligt op het duurzaam produceren, distribueren, minimaliseren van de effecten van geneesmiddelen op het milieu.

Resultaten

- De KNMP draagt actief bij aan het 'Afweegkader Duurzame Geneesmiddelen' (Ketenaanpak medicijnresten uit water).
- Toolkit Groene Apotheek is geactualiseerd (GDDZ).
- Brancheplan verduurzaming openbare farmacie is geactualiseerd.

Onderzoek

In 2024 is onderzoeksconsortium Cohesion geselecteerd en gestart. Vanuit de KNMP wordt de voortgang gemonitord. Daarnaast worden, aanvullend op het bijeenbrengen van de regionale apothekersverenigingen, ook de regionale onderzoeksnetwerken jaarlijks bij elkaar gebracht om ervaringen uit te wisselen. Een pilot wordt uitgevoerd om ervaring op te doen met het bij elkaar brengen van onderzoeksvragen die er leven, vanuit de praktijk of beleid, met de verschillende onderzoekers.

Resultaten

- De voortgang van de toegekende onderzoekssubsidie m.b.t. hartfalen wordt gemonitord.
- Regionale onderzoeksnetwerken worden jaarlijks bij elkaar gebracht.
- De pilot van het bij elkaar brengen van vraag en aanbod van onderzoeksvragen en beschikbare onderzoekers is afgerond.

Zorginnovatie

In een tijdperk van snel evoluerende technologieën is adaptatie essentieel. Daar waar 2024 in het teken stond van het verkennen, wordt dit jaar ingezet op sectorale afstemming over de mogelijke inzet van digitale hulpmiddelen of technologieën ter ondersteuning van de farmaceutische zorgverlening. Het doel is om kennis te delen en te ontwikkelen en gezamenlijk een beeld te krijgen wat betreft het gebruik van digitale oplossingen in de farmaceutische zorgverlening.

Met de KNMP Zorginnovatieprijs wordt de innovatiekracht binnen de vereniging gestimuleerd. De prijs is een stimulans voor innovatieve apothekers om hun idee te delen en verder te brengen. De Zorginnovatieprijs wordt tijdens het KNMP Voorjaarscongres uitgereikt.

Resultaten

- Sectorale afstemming over digitale ondersteuning binnen de extramurale farmaceutische patiëntenzorg vindt plaats.
- KNMP Zorginnovatieprijs is georganiseerd.

Opleiding, deskundigheid en professionaliteit

Het Charlotte Jacobs Instituut (CJI) focust zich in 2025 op opleidingskwaliteit. Daartoe vinden diverse activiteiten plaats. Binnen de Vervolgopleiding Openbare Farmacie (VOF) worden de pilots interprofessioneel leren samen met de opleidingen voor huisartsen en specialisten ouderengeneeskunde verder uitgebreid tot een vast keuzeonderdeel. Dit past ook bij de visie om meer invulling te geven aan consultvoering en klinisch redeneren. Met een nieuwe studiegids en opleidingswijzer VOF heeft het instituut zicht tot doel gesteld het voor aiOS, opleider en docent makkelijker en inzichtelijker te maken.

Minimaal zestien openbaar apothekers starten met de verdere verdieping van het vak door deelname aan de opleiding tot kaderapotheker. De huidige bestuurdersopleiding heeft een doorontwikkeling nodig. In 2025 wordt vastgesteld hoe en met welke partijen deze het beste aan kunnen sluiten bij de actuele ontwikkelingen binnen de zorg.

Het Centraal College Specialismen Farmacie (CC) werkt aan een nieuw Besluit Opleidingseisen Openbare Farmacie, waarin onder andere wordt geëist dat het CJI als erkend opleidingsinstituut een samenwerkingsovereenkomst aangaat met alle opleidingsapotheken en opleiders. Uit vooronderzoek blijkt dat dit tevens de belangrijkste openstaande voorwaarde is voor accreditatie van de Nederlands Vlaamse Accreditatie Organisatie (NVAO). Het plan is om in 2025 NVAO-accreditatie aan te vragen. Dit kwaliteitskeurmerk vergroot mogelijk ook de kans op centrale bekostiging van (een deel van) de vervolgopleiding door VWS (zie kopje Bekostiging).

Het CJI organiseert een landelijk onderwijscongres farmacie met als doel het versterken van de onderlinge samenhang van het farmaceutisch onderwijs met verschillende onderwijspartijen.

Resultaten:

- De interprofessionele opleidingsdagen zijn uitgebreid met minstens één extra locatie waarin de drie specialismen in opleiding samen onderwijs genieten.
- Een nieuw cohort voor de opleiding kaderapotheker is gestart.
- De interne processen zijn gestroomlijnd met een nieuw ERP-systeem.
- Er is voldaan aan het nieuwe Besluit Opleidingseisen Openbare Farmacie van het CC.
- De NVAO-accreditatie voor de VOF is behaald.
- (Nieuwe) opleiders en opleidingsapotheken zijn gecontracteerd.
- Er zijn minimaal 130 aanmeldingen voor de VOF gerealiseerd.
- Er zijn minimaal 16 aanmeldingen voor het nieuwe cohort van de opleiding tot kaderapotheker.
- Het landelijk onderwijscongres op 10 april 2025 is georganiseerd.

Registers en kwaliteitstoezicht op beroepsopleidingen

Het Centraal College, Specialisten Registratie Commissie (SRC), en Commissie van Deskundigen houden zich bezig met de regelgeving, handhaving en toetsing van de kwaliteitsborging van de registers en de specialistische beroepsopleidingen (zoals de (her)registratie van ziekenhuisapothekers (in opleiding), de (her)registratie van openbaar apothekers (in opleiding), en de erkenning van de opleidingsinstellingen). Na herziening van de Regeling Specialismen Farmacie (RSF) en vaststelling door de minister van VWS is gestart met het aanpassen van de regelgeving (besluiten, opleidingseisen, uitvoeringreglementen). In 2025 worden de laatste uitvoeringsreglementen geüpdatet. De sectie Apotheker Geneesmiddel & Maatschappij (AGM) zal op basis van de herziene RSF een profiel aanvragen bij het Centraal College. Naar aanleiding van deze aanvraag zal een start worden gemaakt met het opstellen van nieuwe regelgeving voor het profiel AGM en het inrichten van een register voor AGM. Verder zal de SRC-kamer openbare farmacie (SRC-OF) een digitaal systeem invoeren voor de erkenning als opleider en opleidingsapothek. De SRC-kamer ziekenhuisfarmacie (SRC-ZF) zal in 2025 een meting (zelfevaluatie) bij de aiossen en opleiders doen over de werkwijze van de SRC-ZF en haar visitatiecommissie. De twee kamers binnen de SRC, ziekenhuisfarmacie en openbare farmacie, zullen gezamenlijk de werkwijzen verder harmoniseren waar dit mogelijk is, ondersteund door gezamenlijke proces- en werkbeschrijvingen.

Resultaten

- De aanpassing van de uitvoeringsreglementen op de herziene Regeling Specialismen Farmacie voor de specialismen openbaar en ziekenhuisapotheker is afgerond.
- De SRC-kamer openbare farmacie heeft een digitaal systeem ingevoerd om de erkenning als opleider en opleidingsapothek te faciliteren.
- De werkwijze van de SRC-kamer ziekenhuisfarmacie en haar visitatiecommissie is geëvalueerd bij de aiossen en opleiders.
- Een start is gemaakt met het inrichten van een AGM register.

A close-up photograph of a person's hands using a handheld barcode scanner in a pharmacy. The scanner is black and red, and the person is wearing a gold bracelet. The scanner is positioned over a white plastic bin filled with various medicine boxes. One prominent box is yellow and white, labeled 'ezetrololuccinaat Sandoz retard 25 mg'. Other boxes are visible in the background, some with blue and white labels. The scene is brightly lit, and the focus is on the scanner and the person's hands.

De KNMP maakt zich
sterk voor aanpassingen in het
preferentiebeleid die de beschikbaarheid
van geneesmiddelen kunnen verhogen.

De branche

Bekostiging

De ambitie van openbaar apothekers is persoonsgerichte farmaceutische zorg en goede farmaceutische zorg in de buurt door samenwerking met andere openbaar apothekers, huisartsen wijkverpleegkundigen en de sociaal domein-professional. Om deze persoonsgerichte farmaceutische zorg te waarborgen en verder te ontwikkelen, zal een openbare apotheek niet alleen bekostigd moeten worden voor het uitgeven van geneesmiddelen, maar ook voor de functie als medische voorziening in de wijk, voor consultvoering en voor het stoppen en wijzigen van geneesmiddelen. In het VWS-traject Extramurale Farmaceutische Zorg (EFZ) wordt gezocht naar gemeenschappelijke grond voor aanpassing van de huidige bekostiging. Dit traject is gestart in oktober 2024 en loopt door tot en met 2025.

Ruim een derde van de vergoeding van extramurale geneesmiddelen betreft nieuwe en dure Bijlage 2 geneesmiddelen. Dit zet het budget voor apotheekzorg onder druk. De Bijlage 2 voorwaarden moeten gepast gebruik stimuleren en ondoelmatige inzet van geneesmiddelen voorkomen, maar zorgen voor veel administratieve lasten en declaratierisico's. De KNMP zet zich in voor digitalisering en vereenvoudiging van de formulierstroom en het verkleinen van het declaratierisico voor openbaar apothekers. Administratieve lasten van bijlage 2-voorwaarden dienen gekwantificeerd meegewogen te worden bij pakketadviesing door het Zorginstituut en besluiten van het ministerie van VWS.

Vervolgopleiding Openbare Farmacie (VOF)

Tot nu toe bekostigen werkgevers van individuele aios en de KNMP 50/50 het centrale onderwijs van de VOF. De kosten van het lokale onderwijs dragen werkgevers volledig. In 2025 staat gepland om te bepalen welke bekostiging het beste past in de toekomst van de VOF en wat de haalbaarheid van de aanvraag na onderzoek van eerdere afwijzingen. Verschillende scenario's zullen hierop ontwikkeld en getoetst worden. Op basis hiervan wordt bepaald of een bekostigingsbijdrage wordt aangevraagd bij VWS.

Resultaten

- Er is gemeenschappelijke grond gevonden voor aanpassing van de bekostiging van de zorg van openbaar apotheken.
- Digitalisering van Bijlage 2 formulieren wordt gefaseerd gerealiseerd en het financieel declaratierisico voor apotheken is verder beperkt.
- Bij pakketadviezen van het Zorginstituut en besluiten van VWS worden administratieve lasten meegewogen.
- Onderzoek naar bekostigingsmogelijkheden van de VOF is afgerond.

(Regionale) contractering

Contracteren van farmaceutische zorg en hulpmiddelenzorg is de verantwoordelijkheid van de openbare apotheek en zorgverzekeraar. KNMP geeft inzicht in vergoeding van apotheekzorg met de jaarlijkse baliekaart. Daarnaast worden apotheken ondersteund bij het voldoen aan de informatieverplichtingen over de contractering die de NZa aan zorgaanbieders oplegt. Binnen de regels van de mededinging werkt de KNMP met contracteerpartijen samen aan een betere herkenning en erkenning van de waarde van de farmaceutische zorg door actualisering van het SiRM-rapport 'Een markt in beweging: ontwikkeling openbaar apotheken'.

Over de volle breedte van de gezondheidszorg, binnen de eerste lijn en in het sociale domein, zijn er en ontstaan er regionale samenwerkingsverbanden. Om goed te kunnen samenwerken, zowel binnen de eigen beroepsgroep als daarbuiten, is een hoge organisatiegraad van openbaar apothekers in de regio van belang. De KNMP ondersteunt leden bij het realiseren van een hogere organisatiegraad onder openbaar apothekers in de regio en draagt daarmee bij aan het verankeren van de openbare farmacie in de (multidisciplinaire) eerstelijnszorg. Door regionalisering maken openbaar apothekers verbinding met de tweedelijnszorg (ziekenhuisfarmacie en medische specialisten) via inhoudelijke trajecten. 'Regionalisering' richt zich in de komende periode op enerzijds continuering van bestaande activiteiten en verdere professionalisering en anderzijds op betere verankering van openbaar apothekers in de (multidisciplinaire) eerstelijnszorg in de regio.

De kracht van de KNMP aan zowel de landelijke als de regionale 'tafels' wordt mede bepaald door de wisselwerking en verbinding die we tussen landelijk en regio weten te realiseren.

Resultaten

- Apotheken worden ondersteund bij hun informatieverplichtingen over de contractering.
- De regionale apothekersorganisaties zijn verder gevorderd in hun (bestuurlijke) professionaliteit en de participatiegraad van de apotheken is verhoogd.
- SiRM-rapport 'Een markt in beweging: ontwikkeling openbaar apotheken' is geactualiseerd

Informatiebeleid

Het informatiebeleid van de KNMP heeft als doel om een duurzaam informatiestelsel voor de farmaceutische zorg te ontwikkelen. Hierin worden zorggegevens veilig en betrouwbaar uitgewisseld. De KNMP spant zich in voor optimale uitwisseling van gegevens en informatiebeveiliging.

Binnen het programma VIPP Farmacie zorgt de KNMP voor versnelling van de informatie-uitwisseling tussen patiënt en professional in de openbare farmacie. VIPP Farmacie is er op gericht om collectief de informatie-uitwisseling compleet, betrouwbaar en actueel te maken. Het programma bestaat uit drie onderdelen: het in gebruik nemen van standaarden voor medicatieoverdracht, de ontsluiting van medicatiegegevens naar de persoonlijke gezondheidsomgeving van patiënten (PGO) en de implementatie van een nieuw medicatiebewakingssysteem (medisch farmaceutische beslisregels).

Resultaten

- Er is een visie en strategie op het informatiestelsel voor de farmaceutische zorg die voortvloeit uit de nationale visie en strategie op het gezondheidsinformatiestelsel.
- Alle AIS-leveranciers hebben met Stichting ICT & Farmacie contracten gesloten voor Medicatieproces 9 en Medicatiebewaking.
- De kickstart met de eerste 3 AIS-leveranciers is afgerond.
- Apotheken passen MITZ (het nieuwe proces voor het registreren van toestemmingskeuzes voor het delen van medische gegevens) toe.

Beschikbaarheid geneesmiddelen

Geneesmiddelentekorten zetten de apotheekeerzorg al jaren onder druk. De KNMP zet zich in om tekorten terug te dringen door in samenwerking met andere stakeholders te zoeken naar aanpassing van het preferentiebeleid. Daarnaast moeten er voor apothekers werkbare oplossingen worden gecreëerd om omgang met tekorten te vereenvoudigen, zoals snellere beschikbaarheid van importalternatieven in de G-Standaard, de mogelijkheid van omzetting naar een alternatief geneesmiddel zonder nieuw recept van de voorschrijver en sneller en vaker tekortenbesluiten. De KNMP maakt zich sterk voor aanpassingen in het preferentiebeleid die de beschikbaarheid van geneesmiddelen kunnen verhogen.

Resultaten

- Apothekers verkrijgen de wettelijke bevoegdheid om patiënten bij een tekort van het initieel voorgeschreven middel om te zetten naar een alternatief geneesmiddel zonder nieuw recept van de voorschrijver.
- Geneesmiddelen met een tekortenbesluit kunnen binnen een week na het tekortenbesluit worden aangeschreven.

Arbeidsmarktbeleid

Met name in de zorg ontstaat een dubbele druk op de arbeidsmarkt door de vergrijzing: er stromen meer werknemers uit (o.a. door pensioen), en tegelijkertijd zorgt een vergrijzende bevolking voor een stijgende vraag naar zorg. Voor de (openbare) apotheek is er daarbovenop een uitstroom naar andere sectoren en een verlaagde instroom bij de opleidingen tot apothekersassistent. Er zijn simpelweg niet voldoende arbeidskrachten beschikbaar om de verwachte groei van het geneesmiddelengebruik en de uitstroom van personeel op te vangen. In de apotheekeerzorg zullen we efficiënter moeten (samen)werken om de zorgvraag het hoofd te kunnen bieden. Daarbij is voldoende en goed personeel essentieel voor de apotheek.

In samenwerking met partijen wordt er gewerkt aan een aantrekkelijke apotheekeersector om werkzaam in te zijn. Dit doet de KNMP door knelpunten en kansen te signaleren en te adresseren, door de huidige en toekomstige situatie op de arbeidsmarkt te onderzoeken en te analyseren, door instroom en duurzame inzetbaarheid van personeel te bevorderen en leden te informeren over belangrijke arbeidsmarktontwikkelingen en best practices te delen.

Resultaten

- De publiciteitscampagnes van de KNMP laten zien dat werken in de apotheek leuk en interessant is.
- Een werkconferentie over de samenwerking tussen werkgevers- en brancheorganisaties om duurzame inzetbaarheid van personeel te bevorderen is georganiseerd.
- Er is een informatiepagina met een overzicht van actuele relevante subsidies voor de arbeidsmarkt.
- Er is een stappenplan over de inzet van in het buitenland gediplomeerde arbeidskrachten.

In samenwerking met partijen
wordt er gewerkt aan een
aantrekkelijke apotheksector om
werkzaam in te zijn.

A woman with long brown hair, wearing a green button-down dress, is smiling at the camera. She is standing behind a white desk in a pharmacy, with rows of white drawers in the background. She is holding a blue pen and looking at some papers on the desk. A teal speech bubble is overlaid on the right side of the image, containing text. A red circular graphic is also visible in the lower right area.

Om geneesmiddelen juist,
veilig en doelmatig te kunnen
gebruiken, nemen ook andere
zorgverleners en organisaties de
KNMP-producten af.

Ledenservice

Het KNMP-bureau ondersteunt apothekers in hun rol als medicatiespecialist. Het Laboratorium der Nederlandse Apothekers (LNA), het Geneesmiddel Informatie Centrum (GIC), de Stichting Farmaceutische Kengetallen (SFK) en Z-Index ontwikkelen voornamelijk digitale producten en diensten die hierbij onmisbaar zijn in de dagelijkse praktijkvoering. Naast het actueel houden van deze producten, wordt voortdurend gewerkt aan inhoudelijke vernieuwing en verbetering van toepassing en gebruikservaring. Om geneesmiddelen juist, veilig en doelmatig te kunnen gebruiken, nemen ook andere zorgverleners en organisaties de KNMP-producten af.

Het bureau zet zich ook komend jaar weer in om onderstaande producten en diensten aan te bieden aan haar leden. De betrokken afdelingen gaan daarnaast in gezamenlijkheid stappen zetten om voorbereid te zijn op toekomstige ontwikkelingen en aan te kunnen blijven sluiten op de behoeften van de leden. Dit vertaalt zich in de volgende resultaten:

- Integrale visie op het gebied van het digitale productenportfolio en een heldere positionering van de KNMP-producten.
- Zicht op kansen en mogelijkheden voor het inrichten van een integraal dataplatform waarin de content van verschillende producten optimaal verbonden en ontsloten wordt.
- Een bruikbaar en transparant dienstenmodel voor alle producten, inclusief mogelijkheden en kaders om het verdienvermogen van het bureau ten gunste van de leden te vergroten.
- Om de doorontwikkeling van producten nog beter op de praktijk aan te laten sluiten, zijn klankbordgroepen van apothekers en andere doelgroepen (zoals medicijngebruikers voor Apotheek.nl) ingericht.
- Verbeteren en efficiënter inrichten van werkprocessen over de dienstenafdelingen heen. Dit is nodig omdat het onderhoud van de producten aanzienlijk is toegenomen. Hiertoe wordt over de dienstenafdelingen heen de datamanagementketen in kaart gebracht met als doel handvatten voor procesoptimalisaties op te sporen. Ook worden de mogelijkheden van AI verkend en waar mogelijk kansrijke pilots geïnitieerd.
- Om externe onafhankelijke bevestiging te krijgen dat de informatieveiligheid binnen het KNMP-bureau goed geborgd is, is de organisatie ISO-27001 gecertificeerd.

Kennisbank

De KNMP Kennisbank is dé digitale informatiebron voor de apotheker en het apotheekteam. De Kennisbank ondersteunt het apotheekteam vakinhoudelijk en procesmatig bij hun werkzaamheden in de apotheek. De huidige Kennisbank is qua functionaliteit, technologie en vormgeving gedateerd.

De Kennisbank integreert 40 losstaande informatiebronnen – die deels ook afzonderlijk benaderbaar zijn - op een uniforme manier samen in één website met één zoekmachine. De meest geraadpleegde producten met betrekking tot werking en toepassing van geneesmiddelen zijn het Informatorium Medicamentorum en de Standaarden voor Zelfzorg. Gestart wordt met een herijking van de positionering van de Kennisbank in het online landschap van geneesmiddelinformatie voor zorgprofessionals. Hiervoor wordt in kaart gebracht waar kansen liggen voor nieuwe doelgroepen. De KNMP onderzoekt onder welke voorwaarden het delen van informatie met nieuwe doelgroepen mogelijk is en de mogelijkheden voor samenwerking met andere aanbieders van geneesmiddelinformatie. Streven is eind 2025 een nieuwe Kennisbank te lanceren en

daarmee de kwaliteit van de online informatievoorziening voor apothekers te verbeteren en mogelijk nieuwe doelgroepen te bereiken.

Resultaten

- De nieuwe Kennisbank is functioneel en technologisch up-to-date, waarmee de kwaliteit van de online informatievoorziening voor apothekers is verbeterd.

Medicatiebewaking

Het GIC verzorgt de wetenschappelijke en zorginhoudelijke invulling van de medicatiebewaking om de apotheker via up-to-date beslisondersteuning in staat te stellen optimale farmaceutische patiëntenzorg te leveren. De medicatiebewaking wordt afgestemd met werkgroepen van inhoudsdeskundigen, waarin vertegenwoordigers van verschillende zorgverleners zitting hebben. Naast de wetenschappelijke inhoud wordt ook rekening gehouden met de praktische toepassing hiervan. Z-Index levert de medicatiebewaking uit via de G-Standaard en stemt de wijze waarop dit gebeurt in nauwe samenwerking af met de XIS-leveranciers.

Medisch Farmaceutische Beslisregels (MFB's) zullen in 2025 verder worden ontwikkeld op basis van het meerjarenbeleidsplan. De voortdurende ontwikkeling van MFB's zorgt voor draagvlak bij zorgverleners, omdat ze aansluiten bij hun verwachtingen en de beroepsinhoudelijke eisen. Daarom wordt in 2025 gestart met een ontwikkeltraject voor integratie van doseringscontrole met MFB's, met als doel het voorkomen van onnodige signaleringen. Daarnaast wordt een pilot uitgevoerd om op basis van een analyse van data vanuit ziekenhuizen en apotheken MFB's te verbeteren.

Resultaten

- MFB's worden doorontwikkeld op basis van een meerjarenbeleidsplan.
- MFB's worden doorontwikkeld op basis van een analyse van data vanuit ziekenhuizen en apotheken.

Apotheek.nl

Apotheek.nl is een veel bezochte website (> twee miljoen bezoekers per maand) met begrijpelijke informatie over geneesmiddelen. Al zes jaar is Apotheek.nl 'Beste website van het jaar' in de categorie 'gezondheid'. De content is van hoge kwaliteit en zeer gewild. Apothekers uiten al langere tijd de wens om de content van Apotheek.nl beter te kunnen ontsluiten in de dagelijkse zorgpraktijk.

Ook andere partijen in het zorgveld willen de content ontsluiten in een eigen omgeving (website of app). In 2025 gaat de KNMP dit realiseren, in eerste instantie gericht op apotheken, om vervolgens stapsgewijs naar andere afnemers uit te bouwen. Ook wordt onderzocht of bezoekers van Apotheek.nl beter toegeleid kunnen worden naar de apotheek, en worden eerste stappen in de uitvoering hiervan gezet.

Daarnaast is het streven een klankbordgroep met apothekers in te richten, alsmede een klankbordgroep medicijngebruikers (gebruikerspanel). Ook wordt in 2025 de mogelijkheid van een chatbot op Apotheek.nl onderzocht en een nieuwe visie op videocontent ontwikkeld.

In het kader van de implementatie van de 'Visie eerstelijnszorg 2030' wordt door de betrokken partijen (waaronder de KNMP) nader gekeken naar de afstemmingsmogelijkheden bij de doorontwikkeling van Apotheek.nl en Thuisarts.nl, ook in relatie tot andere disciplines in de eerstelijnszorg.

Resultaten

- Introduceren nieuwe dienst om de content van Apotheek.nl ook te kunnen ontsluiten in een omgeving van derden en bevorderen van gebruik in de dagelijkse zorgpraktijk.
- Inrichten klankbordgroep van apothekers, alsmede een klankbordgroep van medicijngebruikers.
- De mogelijkheid van het gebruik van een chatbot op Apotheek.nl is verkend.

Productzorg en bereiden

Een goede kennis van het product is voor apothekers essentieel om goede zorg aan de patiënt te leveren. In samenwerking met de SIG Productzorg en Bereiden worden de verschillende producten en diensten op het gebied van productzorg van het Laboratorium der Nederlandse Apothekers (LNA) verbeterd en/of geactualiseerd. De belangrijkste digitale producten op het gebied van productzorg zijn KNMP Farmanco (geneesmiddeltekorten), het FNA (bereiding, verzameling landelijk gestandaardiseerde voorschriften van geneesmiddelenbereiding), RiFaS (ARBO, veilig werken in de apotheek), Parenteralia VTGM (gereedmaken, bewaren en toedienen van parenterale geneesmiddelen), Oralia VTGM (voor toediening gereedmaken van geneesmiddelen voor patiënten met slikproblemen of een voedingssonde) en Microbio (monitoren microbiologische controles bij aseptische handelingen). Deze producten worden ook aangeboden via de Kennisbank of via een aparte website.

Farmanco

Het LNA zorgt niet alleen voor bereidingsvoorschriften, maar zet dé standaard in Nederland op het gebied van productzorg en advisering over oplossingsrichtingen bij geneesmiddeltekorten. De website KNMP Farmanco wordt dagelijks geactualiseerd om in te spelen op de grote behoefte aan actuele informatie over geneesmiddeltekorten. Voor 2025 betekent dit concreet dagelijks actuele informatie van alle bestaande tekorten en het opnemen van nieuwe tekorten. De website informeert onder meer over de reden van niet-beschikbaarheid, de verwachte datum van beschikbaarheid en de oplossing voor het tekort. Hiermee worden apothekers ondersteund bij tekorten door inzichten in de effecten van niet-leverbare geneesmiddelen. Verder worden de rapportages en (spiegel)informatie actueel gehouden om patiënten op te sporen bij wiens geneesmiddel door KNMP Farmanco een tekort is gemeld. De KNMP treedt actief naar buiten met de jaarcijfers uit Farmanco. De KNMP staat de media gedurende het jaar te woord in geval van nijpende en in het oog springende tekorten.

Kwaliteit en toetsing

Het LNA kan in de eigen laboratoriumfaciliteiten objectieve analyses uitvoeren van veel geneesmiddelen die in de handel zijn, bijvoorbeeld bij actuele kwaliteitsissues. In totaal voert het LNA op jaarbasis ruim 2500 analyses en 6 audits van leveranciers uit. Daarnaast organiseert het ringonderzoeken op het gebied van farmaceutische analyse en bereiding. In 2025 zal er een visie ontwikkeld worden om het laboratorium beter te laten aansluiten bij de veranderende behoeften vanuit de leden.

Resultaten

- Aandacht voor geneesmiddelttekorten via de jaarcijfers KNMP Farmanco.
- Een meerjarenplan en visie voor het laboratorium inclusief commercieel aanbod is gereed.

KNMP Helpdesks

Leden kunnen bij de KNMP Helpdesks terecht met vragen over een breed scala aan onderwerpen. Zo is de GIC Helpdesk dagelijks bereikbaar voor therapeutisch gerelateerde vragen van leden en gebruikers van KNMP-producten (onder andere Kennisbank en G-Standaard). De LNA Helpdesk is dagelijks bereikbaar voor vragen over productzorg en bereiden. Ook met andere vragen kunnen leden terecht bij één van de KNMP Helpdesks: bij de Helpdesk Juridische Zaken voor juridische ondersteuning en de Helpdesk Arbeidszaken voor eerstelijns hulp bij aangelegenheden op het werkterrein. Ook voor praktische vragen over het gebruik van KNMP-producten en diensten en administratieve vragen zijn helpdesks ingericht.

Met de herinrichting van de ondersteunende ICT-systemen binnen het bureau en het ledenportaal ontstaat de mogelijkheid om interne processen van de KNMP Helpdesks te harmoniseren en de dienstverlening te stroomlijnen.

Resultaten

- Implementeren van de LNA Helpdesk in een nieuw administratiesysteem en onderzoeken of harmonisatie van de werkprocessen van de andere helpdesks mogelijkheden biedt voor zowel de interne organisatie als de leden.
- Onderzoeken van de mogelijkheden om AI (en chatbots) in te zetten voor de KNMP Helpdesks.

G-Standaard van Z-Index

Z-Index verzamelt, koppelt en verrijkt artikelgegevens over geneesmiddelen, medische hulpmiddelen en zelfzorgproducten. Z-Index publiceert elke maand een update van haar databank G-Standaard. Softwareleveranciers integreren de G-Standaard in informatiesystemen voor de zorgsector. De G-Standaard ondersteunt het voorschrijven, bestellen, ter hand stellen, declareren en vergoeden van zorgproducten en de medicatiebewaking.

De zogenoemde Taxebrief bevat nagekomen wijzigingen met betrekking tot de G-Standaard en is het enige en laatste papieren “product” van Z-Index. Z-Index gaat de Taxebrief elektronisch versturen omdat dit een kostenbesparing oplevert.

Werkgroepen van ZN leveren nu met bestanden informatie aan over de aanspraakstatus van medische hulpmiddelen in de productgroepen VB en CO en ongeregistreerde geneesmiddelen in de productgroepen TT, DB, MR, GH en EP. Een invoerapplicatie maakt deze procesgang gestructureerd en eenduidig.

Resultaten

- De Taxebrief wordt elektronisch verstuurd.
- Een invoerapplicatie aanspraakstatus voor werkgroepen van ZN is gereed.

Farmaceutische kengetallen

De SFK biedt dé meest gedetailleerde informatiebron over geneesmiddelgebruik in Nederland. Zij zorgt ook in 2025 voor haar deelnemers voor actuele en relevante rapportages, zoals de jaarlijkse kwaliteitsindicatoren (KISS), de polyfarmacie-rapportage en de doorrekening van zorgverzekeraarsindicatoren. De basis van die rapportages zijn de door apotheken zelf, geautomatiseerd, aangeleverde data uit hun AIS.

Daarnaast gaat de SFK verder op de ingeslagen weg met gecontroleerde groei van inkomsten uit niet-apotheekdoelgroepen. Maatwerk-datasets en analyses voorzien bijvoorbeeld wetenschappers en industrie van waardevolle inzichten. Een commissie van SFK-deelnemers ziet hierbij toe op de belangen van de SFK-deelnemers en bepaalt de voorwaarden waaronder data al of niet geleverd mag worden.

Regio's geven aan meer wensen te hebben voor ondersteuning met SFK-data. De SFK maakt capaciteit vrij om regio's beter te kunnen ondersteunen met standaardrapportages en waar mogelijk meer maatwerk.

Resultaten

- Regio's kunnen gebruikmaken van standaard SFK-rapportages die eenvoudiger toegankelijk zijn.
- Een formularium-monitor is voor regio's beschikbaar in het eerste kwartaal.
- Binnen heldere kaders realiseert SFK voor de vereniging een verdere gecontroleerde inkomstengroei uit niet-apothekers doelgroepen.

ICT Roadmap

De toenemende digitalisering van de samenleving gaat ook de KNMP niet voorbij. De vele technologische vernieuwingen bieden kansen en mogelijkheden op tal van beleidsterreinen waaronder een efficiëntere bedrijfsvoering, het verbeteren en stroomlijnen van de samenwerkingsmogelijkheden en het actualiseren van het digitale productenlandschap. Deze pijlers vormen de kern van de ICT Roadmap 2023-2026 die in de AV-vergadering (juni 2024) met een brede instemming is aangenomen.

De KNMP is een knooppunt waarin data, informatie en kennis van en over geneesmiddelen worden verzameld, verrijkt en gedeeld. De resultaten van deze processen worden ontsloten via diverse digitale KNMP-producten. Met de ICT Roadmap wordt een nieuw startpunt gecreëerd om zowel bestaande producten en diensten, als de reeds bekende en nog op te halen wensen en verwachtingen, gezamenlijk vorm te geven zodat de KNMP van daaruit verder kan bouwen en vernieuwen. De AIS-leveranciers nemen in deze informatieketen een belangrijke en centrale positie in. Om deze keten optimaal te laten functioneren wordt door KNMP volop ingezet op een duurzame en constructieve samenwerking met de AIS-leveranciers.

Komend jaar ligt de nadruk op de implementatie van een nieuw ERP-systeem (Enterprise Resource Planning). Naast de bestaande bedrijfsfuncties zoals financiën en HR wordt in 2025 met name het accent gelegd op de inrichting van de CRM-functionaliteit (Customer Relationship Management) (inclusief portaal) en het stroomlijnen van de eerstelijns ondersteuning. Deze laatste onderwerpen zijn erop gericht om de dienstverlening van en naar de leden en afnemers te verbeteren.

De samenwerkingsomgeving ("extended office") waarbij op een transparante en intuïtieve wijze digitaal met leden en ketenpartners kan worden samengewerkt is in 2025 (deels) operationeel. Hierbij merken we op dat de planning en realisatie afhankelijk is van de beschikbare resources en het verandervermogen van de organisatie. De implementatie van een nieuw ERP-systeem vergt immers veel inzet en dit geldt ook voor trajecten zoals de implementatie van de ISO27001. Als KNMP verkiezen we zorgvuldigheid boven snelheid.

De laatste pijler omvat het actualiseren van het digitale productenlandschap. Hiervoor is het belangrijk dat we deze actualisatie vormgeven vanuit een integrale en gedragen visie en behoeften van onze leden en afnemers. Naast het vormgeven van deze visie ligt komend jaar de prioriteit op de uitbreiding van Apotheek.nl en de vernieuwing van de KNMP Kennisbank. Deze trajecten vergen ook aanpassingen aan het onderliggend applicatielandschap (aan de achterzijde) die niet direct zichtbaar zijn voor de leden en afnemers.

Deze vernieuwingstrajecten gaan tot slot gepaard met het actualiseren van de ICT-functie binnen de KNMP-organisatie. De eerder gememoreerde toenemende digitalisering vereist een toegeruste en slagvaardige ICT-organisatie die in staat is nieuwe technologische mogelijkheden vroegtijdig te onderkennen en om te zetten in pasklare producten.

Resultaten

- De ERP-implementatie is afgerond en de oude systemen zijn uitgefaseerd.
- De digitale producten Apotheek.nl en de KNMP Kennisbank zijn geactualiseerd dan wel vernieuwd.
- De samenwerkingsomgeving is (deels) geïmplementeerd.
- De afdeling ICT & BI bouwt in het verlengde van de ICT Roadmap een duurzame werkrelatie op met de AIS-leveranciers op de Nederlandse markt ten behoeve van optimaal functioneren van door leden afgenomen KNMP-producten binnen dan wel met de eigen AIS-omgeving.
- Er is een vernieuwde, geactualiseerde en integrale visie ontwikkeld m.b.t. de (digitale) KNMP-producten en diensten (inclusief de producten en diensten van SFK en Z-Index).

De vele technologische vernieuwingen bieden kansen en mogelijkheden op tal van beleidsterreinen waaronder een efficiëntere bedrijfsvoering.

KNMP-bureau

Het KNMP-bureau bestaat uit 14 afdelingen. Een groot deel van de afdelingen biedt inhoudelijk input op de farmaceutische patiëntenzorg, het apotheekbedrijf en het beleidsterrein. De overige afdelingen hebben een faciliterende rol binnen het KNMP-bureau. Gezamenlijk ondersteunen ze de KNMP bij het versterken van de positie van de apotheker als medicatiespecialist.

Farmaceutische Zorg, Onderzoek & Innovatie

De afdeling Farmaceutische Zorg, Onderzoek & Innovatie heeft als doelstelling het bevorderen en bestendigen van de innovatie, de zorg en de wetenschappelijke onderbouwing van de beroepsuitoefening van de openbaar apotheker. Dit doet zij deels door in de rol van netwerkregisseur beleid te ontwikkelen en belangenbehartiging te realiseren. En deels door gericht producten en diensten te ontwikkelen waarmee de openbaar apotheker en zijn team worden ondersteund bij hun (toekomstige) zorgverlening in de eerste lijn. Belangrijke beleidsthema's zijn realisatie van het onderzoeksbeleid, de ontwikkeling en implementatie van de Professionele Standaard en de innovatie (van zorg) in de apotheek.

Farmacie & Markt

De afdeling Farmacie & Markt heeft als doelstelling het bevorderen, bestendigen en ontwikkelen van de bedrijfsvoering van de openbare apotheek door het ontwikkelen en realiseren van beleid en belangenbehartiging. Beleidsthema's die hieronder vallen zijn bekostiging, informatiebeleid, arbeidsmarktbeleid en juridische zaken.

Opleidingen

Het Charlotte Jacobs Instituut leidt apothekers op tot bekwame specialisten farmaceutische zorg, toegerust om een leidende rol te spelen in toekomstige maatschappelijke en wetenschappelijke ontwikkelingen. Het Charlotte Jacobs Instituut zet experts van binnen en buiten de branche in om de kwaliteit van de opleidingen en systemen te realiseren. Maatschappelijke, farmaceutische en technologische ontwikkelingen integreert het Charlotte Jacobs Instituut in het onderwijs om een toekomstbestendig curriculum te realiseren. Het Charlotte Jacobs Instituut neemt het initiatief om interprofessioneel leren te ontwikkelen met stakeholders..

Laboratorium der Nederlandse Apothekers

Het Laboratorium der Nederlandse Apothekers (LNA) ondersteunt als expertisecentrum apothekers bij alle aspecten rondom productzorg. Ter ondersteuning ontwikkelt, verbetert, en actualiseert het LNA diverse digitale producten op gebied van productzorg. Daarnaast analyseert het LNA geneesmiddelen en grondstoffen en beantwoordt het vragen over productzorg via de LNA-helpdesk.

Geneesmiddel Informatie Centrum (GIC)

Het GIC is het expertisecentrum op het gebied van werking en toepassing van geneesmiddelen. De kerntaak van het GIC is het ontwikkelen, vernieuwen en verspreiden van actuele, betrouwbare en praktisch toepasbare geneesmiddelinformatie en adviezen voor apothekers, andere zorgverleners en patiënten. Het GIC biedt onder meer de volgende producten en diensten: medicatiebewaking van de G-Standaard, naslagwerk Informatorium Medicamentorum, GIC-helpdesk voor apothekers en patiëntenvoorlichting via de website Apotheek.nl. De meeste van de producten van het GIC worden ook via de KNMP Kennisbank ter beschikking gesteld.

SFK (Stichting Farmaceutische Kengetallen)

De SFK is een stichting die naast de KNMP is opgezet. De SFK verzamelt sinds 1990 gedetailleerde gegevens over geneesmiddelgebruik in Nederland. 99% van alle openbare apotheken neemt inmiddels deel aan de SFK. Hierdoor beschikt de SFK over de meest omvangrijke en meest actuele gegevensverzameling op dit gebied in Nederland. De SFK zet deze data om in informatieve stuurinformatie voor apothekers. De data zijn ook waardevol voor (wetenschappelijk) onderzoek door derden, waaronder bijvoorbeeld het ministerie van VWS. De SFK-Raad van Datatoezicht ziet actief toe dat de SFK de belangen van haar deelnemers hierbij beschermt.

Z-Index

Z-Index verzamelt, koppelt, verrijkt en distribueert artikelgegevens over geneesmiddelen, medische hulpmiddelen en zelfzorgproducten via de databank G-Standaard. Apotheken, ziekenhuizen, huisartspraktijken, huisartsposten, instellingen en zorgverzekeraars gebruiken de G-Standaard bij het elektronisch voorschrijven, bestellen, afleveren, declareren en vergoeden van zorgproducten.

Bestuurszaken

De afdeling Bestuurszaken (BZ) heeft een centrale rol binnen het KNMP-bureau en faciliteert het KNMP-bestuur, het Management Team (MT) van het bureau, het Centraal College specialismen farmacie, de Specialisten Registratie Commissie en de Commissie van Deskundigen op strategisch, tactisch en operationeel niveau. De afdeling Bestuurszaken is adviseur en gesprekspartner voor deze KNMP-organen rondom (bestuurlijke) vraagstukken/beleid, vervult de rol van secretaris en draagt vanuit die rol bij aan de kwaliteit van de agendering, besluitvorming en archivering.

Verenigingscoördinatie

De districtscoördinatoren hebben een brugfunctie tussen leden, bestuur en bureau. Zij nemen leden mee in de beleidsontwikkeling van de KNMP, brengen vragen en signalen van de leden binnen het bureau en geven de antwoorden vanuit het bureau terug aan de leden. Ook signaleren zij in een vroeg stadium wat er speelt en leeft onder de leden. De districtscoördinatoren werken ook samen met de regionale stakeholders. Het gaat hierbij om het positioneren van de apotheker in het regionale zorgveld (o.a. huisartsenzorggroepen, ROAZ, ROC's). De districtscoördinatoren zijn er voor álle leden. Ieder lid kan met alle vragen en opmerkingen bij zijn of haar districtscoördinator terecht en kan erop rekenen dat signalen op de juiste plek in het bureau terecht komen met als doel om leden zo goed mogelijk te bedienen.

Communicatie & Public Affairs

De afdeling Communicatie en Public Affairs (PA) ondersteunt de directie en het bestuur van het KNMP-bureau. Communicatieadviseurs houden zich samen met de adviseur Public Affairs bezig met de versterking van de positionering van de apothekers en een eenduidige profilering van de KNMP als beroeps- en brancheorganisatie van de apothekers. Hun werkzaamheden richten zich op vier pijlers: de interne communicatie voor leden en bureau, de externe communicatie, de politiek en de media. Het communicatieteam is (mede) verantwoordelijk voor de doorontwikkeling van digitale uitgaven als KNMP.nl en de KNMP-nieuwsbrief. Ook het Evenemententeam en de redactie van het Pharmaceutisch Weekblad behoren tot de afdeling.

Finance & Control

De afdeling Finance & Control (F&C) richt zich primair op het bewaken van de financiële duurzaamheid van KNMP door interne beheersingsmaatregelen en te werken aan risicobeheersing om de continuïteit te borgen. Daarnaast richt de afdeling zich op het ondersteunen van managers en directie bij het geven van invulling van hun resultaatverantwoordelijkheid en efficiency. De afdeling F&C is verantwoordelijk voor leden- & orderadministratie, financiële administratie, planning & control en administratieve organisatie/interne controle.

ICT & Business Innovatie

De afdeling Informatie Communicatie Technologie & Business Innovatie (ICT&BI) levert standaard ICT-diensten, ondersteunt bedrijfsprocessen en realiseert producten en diensten. ICT&BI bestaat uit de teams ICT Services, Research & Development en het team Online.

Human Resources

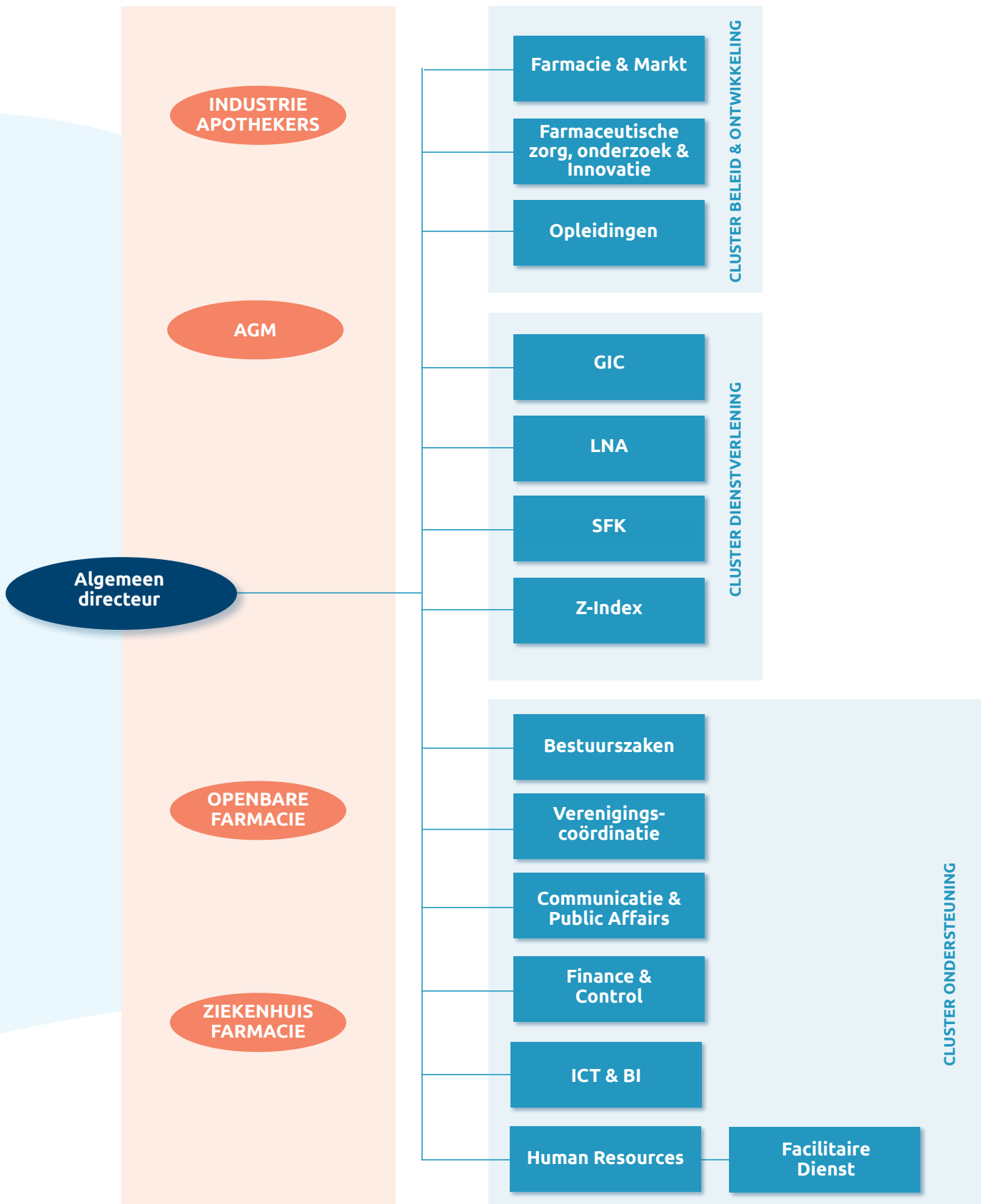
De afdeling Human Resources (HR) houdt zich primair bezig met het adviseren van het MT, managers en medewerkers ten aanzien van alle processen omtrent personele aangelegenheden en organisatieontwikkeling. Daarbij is het doel de HR-processen en de organisatie zo in te richten dat iedere medewerker een zo effectief mogelijke bijdrage voor de KNMP kan leveren.

Processen als duurzame inzetbaarheid en strategische personeelsplanning en het coachen en ontwikkelen van medewerkers in lijn met de organisatiedoelstellingen spelen net als het stimuleren van de vitaliteit van onze medewerkers een belangrijke rol hierbij.

Facilitaire Dienst

De Facilitaire Dienst (FD) levert toegevoegde waarde aan het primaire proces van de organisatie. Klanten en processen worden optimaal gefaciliteerd doordat de processen voortdurend geëvalueerd worden en verbeterd waar mogelijk, om zo de beste service en de beste producten voor de beste prijs te kunnen blijven leveren.

Organogram KNMP-bureau

KNMP
Alexanderstraat 11
2514 JLDen Haag
070 373 73 73
communicatie@knmp.nl
www.knmp.nl